

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΣΕΙΡΑ
Α30

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

ΑΘΗΝΑ • ΙΟΥΝΙΟΣ 1987

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α.Ε.

ΣΕΙΡΑ
Α30

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

ΑΘΗΝΑ • ΙΟΥΝΙΟΣ 1987

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

I. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	5
1. ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ—ΕΝΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	5
2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	5
3. ΜΕΛΕΤΗ	6
II. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ	6
1. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	6
2. ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	7
3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ή ΜΕ ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ	7
4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ	8
5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ο.Τ.Α.	10
6. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ	10
7. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ—ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ— ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗ—ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	12
8. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ—ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΕΡΓΩΝ	13
9. ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	14
10. ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ—ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	14
11. ΜΙΚΡΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	15
12. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ	16
13. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	16
III. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	16
1. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	16
2. ΤΡΟΠΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	17
3. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ—ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ —ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	17
4. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	18
5. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	19

I. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

1. ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ — ΕΝΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Τα Δημοτικά και Κοινωνικά Συμβούλια οφείλουν, το αργότερο μέχρι τέλος Οκτωβρίου κάθε χρόνου να καταρτίζουν γενικό πρόγραμμα, που περιλαμβάνει με σειρά προτεραιότητας τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν και που η δαπάνη τους πρέπει να αντιμετωπιστεί με τα κάθε είδους έσοδα του προϋπολογισμού. Η δαπάνη για κάθε έργο υπολογίζεται κατά προσέγγιση, σύμφωνα με προκαταρκτικές εκθέσεις, προμελέτες, μελέτες ή άλλα στοιχεία.

Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργου που δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα επιτρέπεται να τροποποιηθεί με αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού ή Κοινωνικού Συμβουλίου. Για την προμήθεια ενός είδους, με δαπάνη μεγαλύτερη του 1.000.000 δρχ., πρέπει αυτό να περιλαμβάνεται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών. Για τις προμήθειες αυτές, οι ΟΤΑ υποβάλλουν τις προτάσεις τους μέσω της Νομαρχίας στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο τις διαβιβάζει στο Υπουργείο Εμπορίου.

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εμπορίου και Τεχνολογίας.

2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ Ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και τις δαπάνες των δήμων και κοινοτήτων, επομένως και τις δαπάνες για την εκτέλεση των έργων και των προμηθειών. Επισημαίνεται ιδιαίτερα, ότι δεν επιτρέπεται κατά την σύνταξη του προϋπολογισμού ή ύστερα από αναμόρφωσή του η αναγραφή κατατμημένων πιστώσεων που προορίζονται για την εκτέλεση έργων της

αυτής κατηγορίας, εκτός αν πρόκειται για έργα που θα εκτελεστούν σε διαφορετικούς οικισμούς ή τοποθεσίες ή θέσεις.

3. ΜΕΛΕΤΗ

Για να εκτελεστεί ένα έργο χρειάζεται οπωσδήποτε να υπάρχει οριστική μελέτη θεωρημένη από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία. Για τη σύνταξη, θεώρηση και έγκριση μελετών και των τευχών που τις συνοδεύουν ισχύουν οι διατάξεις του ΠΔ 28/1980 και του ΠΔ 76/85 (άρθρ. 238 παρ. 4).

Οι μελέτες συντάσσονται:

- α) Για τους ΟΤΑ που έχουν δική τους τεχνική υπηρεσία από την υπηρεσία αυτή.
- β) Για τους υπόλοιπους ΟΤΑ από την ΤΥΔΚ Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) της Νομαρχίας ή από άλλη δημόσια τεχνική υπηρεσία ή ΝΠΔΔ του Νομού χωρίς καταβολή αμοιβής.
- γ) Επίσης, μπορεί να ανατεθεί η σύνταξη μελέτης σε ιδιωτικό γραφείο μελετών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 716/1977 «για το μητρώο μελετητών και την ανάθεση και εκπόνηση μελετών».

Ειδική ρύθμιση υπάρχει για τη μελέτη έργων που ο προϋπολογισμός τους δεν υπερβαίνει τις 300.000 δρχ. που αναφέρεται αναλυτικά στην παρ. II 11 του τεύχους αυτού.

Για την εκτέλεση προμήθειας αξίας μέχρι 300.000 δρχ. δεν απαιτείται σύνταξη μελέτης.

II. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ

1. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για την εκτέλεση των έργων ισχύουν οι διατάξεις του υπό δημοσιεύση Π.Δ. .... Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις αυτού του ΠΔ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 1418/84 και των ΠΔ που εκδίδονται σε εκτέλεσή του (ΠΔ 609/85 και ΠΔ 472/85). Επίσης ισχύει η απόφαση ΕΔ 2α/04/40/Φ.Ν294/28-3-86 του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ που καθορίζει τα όρια για απ' ευθείας ανάθεση μικρών έργων ή έργων συντήρησης.

2. ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η εκτέλεση των Δημοτικών και Κοινοτικών έργων γίνεται:

- α) Με διαγωνισμό ή απ' ευθείας ανάθεση (όπου αυτή επιτρέπεται) σε επιχειρήσεις κατασκευής των έργων.
- β) Από το Δήμο ή την Κοινότητα με αυτεπιστασία μόνο μέσω κατάλληλης τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει, είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμοιβεται από τις πιστώσεις του έργου.
- γ) Από κατασκευαστική επιχείρηση ΟΤΑ.

3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ή ΜΕ ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ

Για να εκτελεστεί ένα έργο με τον τρόπο αυτό απαιτούνται τα εξής:

- 3.1. Να γίνει σύμβαση με εργοληπτική επιχείρηση. Εργοληπτική επιχείρηση θεωρείται αυτή που είναι στο σχετικό μητρώο (ΜΕΕΠ) του ΥΠΕΧΩ-ΔΕ ή στο Νομαρχιακό μητρώο.
- 3.2. Να επιλεγεί η εργοληπτική επιχείρηση. Αυτό μπορεί να γίνει:
  - Είτε μετά από διαγωνισμό. (Αν ο διαγωνισμός δεν φέρει αποτέλεσμα και δεν αποφασίσθει η κατασκευή του έργου με άλλο τρόπο, επιτρέπεται, ύστερα από απόφαση των αρμοδίων οργάνων, η τροποποίηση των όρων της διακήρυξης ώστε να γίνονται δεκτές προσφορές μεγαλύτερες ή ίσες της προϋπολογιζόμενης από τη σχετική μελέτη).
  - Είτε μετά από απ' ευθείας ανάθεση. Η απ' ευθείας ανάθεση μπορεί να γίνει μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, στις εξής περιπτώσεις:
    - α) αν ο διαγωνισμός είτε δεν φέρει αποτέλεσμα, είτε οι προσφορές κριθούν μη ικανοποιητικές από τον κύριο του έργου. Το μη ικανοποιητικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού κρίνεται από τη Δημαρχιακή Επιτροπή ή το Κοινοτικό Συμβούλιο,
    - β) αν υπάρχει ανάγκη κατεπείγουσα, που προέκυψε από θεομηνία ή ανώτερη βία και χρειάζεται να αντιμετωπισθεί αμέσως
    - γ) αν πρόκειται να συνεχισθούν οι εργασίες, μετά από έκπτωση του αναδόχου ή μετά από διάλυση της εργολαβικής σύμβασης, για οποιδήποτε λόγο,
    - δ) αν πρόκειται για έργο ειδικό ή έργο με ειδικές συνθήκες εκτέλεσης ή ειδική κατηγορία έργων, που χαρακτηρίζονται έτσι με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δη-

- μοτικών και Κοινοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών,
- ε) αν η αξία του έργου δεν υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ (το οποίο είναι σήμερα 2.200.000 δρχ. για τους Δήμους Αθηναίων, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, 2.000.000 δρχ. για τους λοιπούς Δήμους και 1.500.000 για τις Κοινότητες). Στην ειδική αυτή περίπτωση η απόφαση για τον τρόπο εκτέλεσης του έργου με απ' ευθείας ανάθεση λαμβάνεται, προκειμένου για δήμους από τη Δημαρχιακή Επιτροπή. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, απαιτείται να έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό, είτε κατά την κατάρτιση είτε κατά την τροποποίησή του εξειδικευμένη πίστωση, που κατονομάζεται ρητά στον προϋπολογισμό. Στην περίπτωση αυτή, δεν καταβάλλεται στον ανάδοχο ποσοστό γενικών εξόδων και όφελος του εργολάβου.

Σημειώνεται επίσης ότι τελικά το όργανο που εξειδικεύει την απόφαση για ανάθεση (όροι κλπ) είναι η Δημαρχιακή Επιτροπή ή το Κοινοτικό Συμβούλιο. Αντί της Δημαρχιακής Επιτροπής την αρμοδιότητα αυτή μπορεί να την ασκήσει και το Δημοτικό Συμβούλιο. Η υπογραφή όμως της σχετικής σύμβασης γίνεται αντίστοιχα από τον Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας. Επιτρέπεται τέλος ύστερα από απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, η ανάληψη εκτέλεσης έργου, οποιασδήποτε αξίας από δημόσια υπηρεσία ή κρατικό οργανισμό με ειδική σύμβαση της οποίας οι όροι καθορίζονται στην ίδια απόφαση. Στην ειδική σύμβαση καθορίζονται οι όροι πληρωμής, παραλαβής και απόδοσης λογαριασμού. Στην περίπτωση αυτή, τις αρμοδιότητες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ασκεί η δημόσια υπηρεσία ή ο κρατικός οργανισμός στον οποίο έχει ανατεθεί η εκτέλεση του έργου.

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ

1. Η εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία γίνεται από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο Κοινότητας, μετά από σχετική απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, που λαμβάνεται ύστερα από σύμφωνη εισήγηση του Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας. Η αυτεπιστασία επιτρέπεται σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο
- 3.2. Επιτρέπεται επίσης και στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) Αν ο εργοδότης διαθέτει ή μπορεί να μισθώσει από το Δημόσιο ή από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή από κατασκευαστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ, ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος του έργου,

τεχνικό εξοπλισμό ή διαθέτει επαρκές μόνιμο εργατοτεχνικό προσωπικό.

β) Αν πρόκειται για έργα που χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο ή Δημόσιους Οργανισμούς ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή τα Ταμεία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με τον όρο να εκτελεσθεί από τον εργοδότη μόνο με αυτεπιστασία, έστω και αν συμμετέχει στη δαπάνη εκτέλεσης του έργου και ο εργοδότης.

γ) Αν ο Δήμος ή η Κοινότητα διαθέτει δική του επαρκή τεχνική υπηρεσία.

Σημειώνουμε ότι μπορεί να προσληφθεί με ημερομίσθιο ο ιδιώτης που διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις ή εμπειρία. Ο ιδιώτης αυτός πληρώνεται από την πίστωση του έργου και απολύεται με την ίδια διαδικασία πρόσληψης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου εάν κριθεί ακατάλληλος ή όχι απαραίτητος, οπωσδήποτε δε όταν τελειώσει το έργο.

Διευκρινίζεται ότι ο ιδιώτης αυτός δεν είναι επιβλέπων τεχνικός του έργου.

2. Η απόφαση για όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης έργου με αυτεπιστασία πρέπει να είναι αιτιολογημένη και εφόσον πρόκειται για έργο, του οποίου η δαπάνη έχει προϋπολογισθεί σε ποσό μεγαλύτερο από 4.000.000 δραχμές, απαιτείται και γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων. Για τους Δήμους Αθηναίων, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης το ανωτέρω ποσό διπλασιάζεται.
3. Για να εκτελεσθεί έργο με αυτεπιστασία απαιτείται να έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό εξειδικευμένη πίστωση προορισμένη για έργο ή εργασία που κατονομάζεται ρητά στον προϋπολογισμό.
4. Κατά την εκτέλεση του έργου με αυτεπιστασία η οργάνωση και διεύθυνση των μέσων που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου γίνεται από τον Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας ύστερα από συνεννόηση με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία παρακολουθεί και μπορεί να παρεμβαίνει με σκοπό την κατασκευή του έργου κατά τον τεχνικοοικονομικά προσφορότερο τρόπο σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, τις προδιαγραφές και τη μελέτη του έργου.
5. Σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης έργου με αυτεπιστασία, (επισημαίνουμε ότι και στην αυτεπιστασία ισχύουν όλες οι διατάξεις για Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών μονάδας Νέων Εργασιών (ΠΚΤΜΝΕ), για Συγκριτικό Πίνακα (ΣΠ) και για Αναθεώρηση Τιμών) εφόσον κατά τον έλεγχο του απολογισμού που θα γίνει από την Επιτροπή Παραλαβής του έργου διαπιστωθεί ότι η δαπάνη κατασκευής του είναι μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη από τη σχετική μελέτη, για την ευθύνη του Δη-

μάρχου ή Προέδρου Κοινότητας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 157 του ΠΔ 75/85 «περί αστικής ευθύνης».

5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΟΤΑ

Η απευθείας ανάθεση σε κατασκευαστική επιχείρηση ΟΤΑ του Νομού, γραμμένη στην αντίστοιχη κατηγορία του ΜΕΕΠ, μπορεί να γίνει για έργο προϋπολογισμού μέχρι 4.000.000 δρχ. Αν την κατασκευαστική επιχείρηση έχει συστήσει ο ίδιος ή η Κοινότητα ή συμμετέχει σ' αυτή, το παραπάνω όριο ορίζεται στο ποσό των 8.000.000 δρχ. Προϋπόθεση για την απ' ευθείας ανάθεση είναι η κατασκευαστική επιχείρηση να μην έχει σε κάθε δεδομένη στιγμή σ' όλη τη χώρα ανεκτέλεστο μέρος εργασιών μεγαλύτερο από το τριπλάσιο του ανωτάτου ορίου της τάξης που ανήκει.

6. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

Οι κυριότερες διατάξεις που αναφέρονται στα συστήματα δημοπρασιών είναι οι εξής:

α. Σύστημα προσφοράς με ενιαίο ποσοστό έκπτωσης

1. Το σύστημα προσφοράς ενιαίου ποσοστού έκπτωσης εφαρμόζεται ιδίως σε έργα που ο προϋπολογισμός τους δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο μέχρι το οποίο γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις Α τάξης.
2. Οι συναγωνιζόμενοι προσφέρουν ενιαία έκπτωση στις τιμές του Τιμολογίου της υπηρεσίας, που εκφράζεται σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό. Το σύστημα αυτό κρίνεται πολύ κατάλληλο για συνήθη έργα των ΟΤΑ.

β. Σύστημα προσφοράς με επί μέρους ποσοστά έκπτωσης

Το σύστημα προσφοράς επί μέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών δεν είναι συνηθισμένη στα έργα των ΟΤΑ και εφαρμόζεται ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση.

γ. Σύστημα προσφοράς με συμπλήρωση τιμολογίου και έλεγχο ομαλότητας

Το σύστημα συμπλήρωσης ανοικτού τιμολογίου με έλεγχο ομαλότητας των τιμών εφαρμόζεται ιδίως σε έργα με προϋπολογισμό που υπερβαίνει το όριο για το οποίο γίνονται δεκτές εργοληπτικές επιχειρήσεις Α τάξης και αν δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου συστήματος.

δ. Σύστημα προσφοράς με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου

Το σύστημα προσφοράς με ελεύθερη συμπλήρωση ανοικτού τιμολογίου μπορεί να εφαρμόζεται σε έργα ανεξάρτητα από προϋπολογισμό όταν οι ποσότητες των εργασιών έχουν προμετρηθεί με επαρκή ακρίβεια και δεν αναμένονται σημαντικές αποκλίσεις από την υφιστάμενη μελέτη. Στο σύστημα αυτό οι τιμές του τιμολογίου μπορεί να είναι αναλυτικές ή περιληπτικές για ολοκληρωμένα τμήματα σύνθετων εργασιών ή να είναι κατ' αποκοπή τιμές για ευρύτερα τμήματα του έργου ή για όλο το έργο.

ε. Σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή

Το σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή εφαρμόζεται ιδίως όταν πρόκειται για έργο που επιδέχεται ειδικούς τρόπους κατασκευής ή μεθόδους, που καλύπτονται από τεχνογνωσίες ή άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα ή αν κρίνεται σκόπιμος ο συνδυασμός σύνταξης ή ολοκλήρωσης ή αναθεώρησης της υπάρχουσας μελέτης με την κατασκευή ή αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων. Κατά την εφαρμογή του συστήματος αυτού μπορεί με τη διακήρυξη να ζητείται από τους συναγωνιζομένους εκτός από την οικονομική τους προσφορά, συμπλήρωση ή σύνταξη μελετών, προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επί μέρους στοιχείων του έργου ή υποβολή προτάσεων-λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα ή καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση του έργου.

ζ. Μειοδοσία στο ποσοστό οφέλους απολογιστικών εργασιών

Το σύστημα μειοδοσίας στο ποσοστό οφέλους για εκτέλεση απολογιστικών εργασιών εφαρμόζεται σε έργα που είναι ιδιαίτερα δύσκολο να τιμολογηθούν, σε δοκιμαστικές εργασίες και έρευνες, σε περιπτώσεις συνέχισης εργολαβιών μετά από έκπτωση του αρχικού αναδόχου ή για συγκεκριμένο τμήμα του έργου, που έχει τις παραπάνω ιδιαιτερότητες. Η διακήρυξη προ-

βλέπει το συνολικό ύψος προϋπολογισμού των δαπανών και τα τεχνικά στοιχεία (σχέδια, περιγραφές κλπ) που θα δοθούν στους ενδιαφερόμενους.

η. Προσφορά για την αξιοποίηση ακινήτων με αντιπαροχή

Το σύστημα προσφοράς για την αξιοποίηση ακινήτων με αντιπαροχή εφαρμόζεται όταν ο κύριος του έργου αποφασίζει την οικοδόμηση ακινήτων του με το σύστημα αυτό. Ο ανάδοχος στην περίπτωση αυτή θα λάβει ως εργολαβικό αντάλλαγμα ποσοστά εξ αδιαιρέτου του ακινήτου και τις αντίστοιχες διηρημένες ιδιοκτησίες.

θ. Προσφορά που περιλαμβάνει άλλα ανταλλάγματα

Το σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει άλλα ανταλλάγματα εφαρμόζεται όταν ο κύριος του έργου, προκειμένου να πραγματοποιήσει την κατασκευή, κρίνει σκόπιμη την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή αντιπαροχή ακινήτων. Τέτοια ανταλλάγματα μπορεί να είναι η παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης του έργου για ορισμένη χρονική περίοδο, η αντιπαροχή γεωργικών ή μεταλλευτικών ή βιομηχανικών προϊόντων ή υπηρεσιών και άλλα.

i. Εναλλακτικές προσφορές

Όταν εφαρμόζεται ένα από τα εξής συστήματα: α) μελέτης και κατασκευής β) αξιοποίησης ακινήτων με αντιπαροχή και γ) προσφοράς που περιλαμβάνει άλλα ανταλλάγματα είναι δύνατή η υποβολή από τους ενδιαφερομένους τους και εναλλακτικών προσφορών, που να στηρίζονται σε διαφορετικές τεχνικές λύσεις, που προτείνονται από τον προσφέροντα, εκτός αν αυτό αποκλείεται από τη διακήρυξη.

7. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ — ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ — ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗ — ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

a) Διακήρυξη

Για τη διενέργεια του διαγωνισμού εκδίδεται διακήρυξη από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας, με βάση όρους που καθορίζονται με απόφαση της Δημαρχιακής Επιτροπής ή του Κοινοτικού Συμβουλίου. Σχέδιο της διακήρυξης συνοδεύει τη μελέτη του έργου.

β) Επιτροπή διαγωνισμού

Ο διαγωνισμός των Δήμων διενεργείται από τη Δημαρχιακή Επιτροπή ή τριμελή Επιτροπή που ορίζεται από αυτή και αποτελείται είτε από μέλη της είτε από δημοτικούς συμβούλους και δημοτικούς υπαλλήλους, κατά προτίμηση τεχνικούς. Ο διαγωνισμός των Κοινοτήτων διενεργείται από Επιτροπή που αποτελείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο και δύο κοινοτικούς συμβούλους που ορίζονται από το Κοινοτικό Συμβούλιο.

γ) Επιτροπή Εισήγησης για Ανάθεση (Ε.Ε.Α) — Κατακύρωση διαγωνισμού

Με την δημοπρασία επιδιώκεται η ανάδειξη αναδόχου ικανού για την έγκαιρη, άρτια και οικονομική κατασκευή του έργου. Για την ανάδειξη αναδόχου δεν αποτελεί μοναδικό κριτήριο η μικρότερη προσφορά. Η έγκριση του αποτελέσματος, δηλαδή η κατακύρωση του διαγωνισμού γίνεται από τη Δημαρχιακή Επιτροπή (εκτός εάν το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίσει ότι θα ασκήσει το ίδιο την αρμοδιότητα ή η Δημαρχιακή Επιτροπή παραπέμψει το θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο) ή το Κοινοτικό Συμβούλιο, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Εισήγησης για Ανάθεση (Ε.Ε.Α.).

Όσον αφορά την Ε.Ε.Α., πρόκειται για Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση Νομάρχη και στην οποία συμμετέχει ένα μέλος του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που προτείνεται από αυτό. Αυτή συγκροτείται μόνον όταν το έργο έχει μεγάλο προϋπολογισμό το ακριβές ύψος του οποίου εξαρτάται και από το σύστημα που διενεργείται ο διαγωνισμός.

8. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ — ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΕΡΓΩΝ

- α) Η υπογραφή της σύμβασης γίνεται από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας.
- β) Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία είναι για τα έργα των Δήμων ή Κοινοτήτων η Τεχνική τους Υπηρεσία και όπου δεν υπάρχει, η Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) της Νομαρχίας.
- γ) Ο Νομάρχης με εισήγηση του Προϊσταμένου της ΤΥΔΚ σε περίπτωση αδυναμίας επίβλεψης του έργου από τις υπηρεσίες των ΟΤΑ ή την ΤΥΔΚ μπορεί με απόφασή του να αναθέσει την επίβλεψη σε τεχνικό υπάλληλο άλλης Τεχνικής Υπηρεσίας των φορέων του δημοσίου τομέα που εδρεύουν στο νομό.
- δ) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κατάλληλος τεχνικός υπάλληλος στο

- Νομό ο Υπουργός των Εσωτερικών μπορεί να αναθέσει την επίβλεψη σε διπλωματούχο μηχανικό της ΤΥΔΚ της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου ή άλλου Νομού.
- ε) Η επίβλεψη έργων από τον Προϊστάμενο της ΤΥΔΚ της Νομαρχίας δεν επιτρέπεται.
- στ) Η επίβλεψη έργων Δήμων και Κοινοτήτων από τον Προϊστάμενο της Τεχνικής τους υπηρεσίας επιτρέπεται. Στην περίπτωση αυτή ο Προϊστάμενος της Τεχνικής Υπηρεσίας ασκεί μόνο τις αρμοδιότητες του επιβλέποντα, που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις, ενώ τις αρμοδιότητες της διευθύνουσας υπηρεσίας ασκεί η ΤΥΔΚ της Νομαρχίας.

9. ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

Απαγορεύεται να κατατηθεί ένα έργο που έχει γραφτεί στον προϋπολογισμό ως ενιαίο ή έχει προϋπολογισθεί ως τέτοιο με την τεχνική του μελέτη, εκτός αν διαπιστωθεί με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, ειδικά αιτιολογημένη, ότι υπάρχει οικονομική αδυναμία για την περάτωσή του και προσδιοριστεί ακριβώς το τμήμα που μπορεί να εκτελεστεί ως αυτοτελές έργο, οπότε στην περίπτωση αυτή, συντάσσεται για το τμήμα αυτό ειδικός προϋπολογισμός, ο οποίος θεωρείται ανάλογα με το ύψος του από τα αρμόδια όργανα. Η διακήρυξη της δημοπράτησης ή η απ' ευθείας ανάθεση εκτέλεσης του έργου γίνεται με βάση τα τεχνικά στοιχεία της μελέτης.

10. ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ — ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- α) Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου παραστεί ανάγκη να εκτελεστούν εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν τιμές μονάδας, συντάσσεται πρωτόκολλο κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών (ΠΚΤΜΝΕ).
- β) Ο Δήμος ή η Κοινότητα έχει το δικαίωμα κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να επιφέρει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις στη μορφή του έργου, την ποιότητα, το είδος ή την ποσότητα των εργασιών που επιβάλλονται για την αρτιότητα ή τη λειτουργικότητα του έργου.

Για την πραγματοποίηση των μεταβολών αυτών συντάσσεται συγκριτικός πίνακας (Σ.Π.) που περιλαμβάνει τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδας, τα μεγέθη των ποσοτήτων και της δαπάνης του αρχικού προϋπολογισμού, του προϋπολογισμού που ισχύει με βάση τον προηγούμενο πίνακα και τον προτεινόμενο προϋπολογισμό.

Αύξηση με συγκριτικό πίνακα του αρχικού συμβατικού ποσού πέραν του 50% δεν επιτρέπεται.

11. ΜΙΚΡΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

1. Για μικρά έργα ή εργασίες συντήρησης, που η δαπάνη καθενός από αυτά δεν υπερβαίνει τις 300.000 δραχμές, η εκτέλεση με αυτεπιστασία και η ανάθεση με διαγωνισμό ή χωρίς διαγωνισμό, γίνεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη, την περιγραφή του έργου και τα τυχόν λοιπά στοιχεία που περιέχονται στη σχετική απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου ή της Δημαρχιακής Επιτροπής. Τα στοιχεία αυτά της απόφασης αποτελούν τη σχετική μελέτη που προβλέπεται στις διατάξεις του Ν. 1418/84.
2. Η παρακολούθηση, η διοίκηση και ο έλεγχος των έργων της προηγούμενης παραγράφου γίνεται από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας. Η Δημαρχιακή Επιτροπή ή το Κοινοτικό Συμβούλιο μπορεί να ορίσουν για την παρακολούθηση, τη διοίκηση και τον έλεγχο της εκτέλεσης ένα δημοτικό ή κοινοτικό σύμβουλο. Τα έργα αυτά παραλαμβάνονται από δύο δημοτικούς ή κοινοτικούς συμβούλους, που ορίζονται από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, οι οποίοι συντάσσουν βεβαίωση για την καλή εκτέλεση και το εύλογο της δαπάνης του έργου. Οι σύμβουλοι μπορεί να ορίζονται για την παραλαβή όλων των έργων που εκτελούνται μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Προκειμένου για μεγάλο δήμο, αυτός μπορεί να χωριστεί σε τομείς και να ορίζονται για κάθε ένα τομέα δύο σύμβουλοι. Στην ανωτέρω επιτροπή μπορεί να συμμετέχει, προκειμένου μεν για Δήμους ή κοινότητες που έχουν δική τους Τεχνική Υπηρεσία και τεχνικός διπλωματούχος ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή πτυχιούχος ανωτέρων τεχνικών σχολών, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, προκειμένου δε για έργα των άλλων Δήμων και Κοινοτήτων, τεχνικός της ΤΥΔΚ διπλωματούχος ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή πτυχιούχος ανωτέρων τεχνικών σχολών, ο οποίος ορίζεται από το Νομάρχη εφόσον θα ζητηθεί αυτό με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.
3. Στους δήμους και τις κοινότητες που έχουν δική τους τεχνική υπηρεσία στα έργα του εδαφίου 1 αυτής της παραγράφου ορίζονται επιβλέποντες τεχνικοί υπάλληλοι.
4. Για τους δήμους και τις κοινότητες που δεν έχουν δική τους τεχνική υπηρεσία ισχύουν, όσον αφορά τις πληρωμές των έργων αυτών τα εξής:
  - α) Με βεβαίωση του παρακολουθούντος ότι ο ανάδοχος ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του.

β) Με τη βεβαίωση για την καλή εκτέλεση του έργου (του εδαφίου 2 της παραγράφου).

Στην περίπτωση των έργων που εκτελούνται με αυτεπιστασία, οι πληρωμές για εργατικά, προμήθειες υλικών κλπ που απαιτούνται κατά τη διάρκεια εκτέλεσής τους, γίνονται με βάση δικαιολογητικά που συντάσσει ο παρακολουθών την εκτέλεση των έργων.

12. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Όταν τελειώσουν τα έργα παραλαμβάνονται από την Επιτροπή που συνιστά ο Νομάρχης και συμμετέχει ο ΟΤΑ με ένα δημοτικό ή κοινοτικό σύμβουλο.

13. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Για κάθε πράξη της επιβλέπουσας υπηρεσίας για την οποία ο ανάδοχος του έργου ή ο ανάδοχος εκπόνησης της μελέτης κρίνει ότι είναι βλαπτική των συμφερόντων του, έχει δικαίωμα να υποβάλει ένσταση στο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, υποχρεωτικά μέσω της επιβλέπουσας υπηρεσίας. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με την απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου ή δεν αποφανθεί αυτό στις προθεσμίες που ορίζονται από τις διατάξεις του ΠΔ ..... , μπορεί ο ανάδοχος να υποβάλει αίτηση θεραπείας στο Νομάρχη.

Κατά της απόφασης του Νομάρχη ή αν δεν αποφανθεί αυτός μέσα σε ορισμένη προθεσμία, αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς είναι το Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται το έργο.

Οι πιο πάνω διατάξεις εφαρμόζονται και για έργα ή μελέτες που ανατέθηκαν με διαγωνισμό ή χωρίς διαγωνισμό πριν από την ισχύ του ΠΔ/τος .....

III. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

1. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για τις προμήθειες ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 28/80 και του Π.Δ. 76/85 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας), κατά το μέρος που οι διατάξεις των δύο αυτών Π.Δ. αναφέρονται σε προμήθειες.

2. ΤΡΟΠΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

- α) Οι δημοτικές ή κοινοτικές προμήθειες εκτελούνται με σύμβαση που συνάπτεται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με διαγωνισμό.

Αν ο διαγωνισμός δεν φέρει αποτέλεσμα, επιτρέπεται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου η τροποποίηση των όρων της διακήρυξης ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά την επανάληψή του οι προσφορές που αντιστοιχούν σε αξία προμήθειας μεγαλύτερης της αξίας που υπολογίστηκε από τη μελέτη.

- β) Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η εκτέλεση προμηθειών χωρίς διαγωνισμό σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 236 του Π.Δ. 76/85, κυριότερες των οποίων είναι οι εξής:

- Αν πρόκειται για πράγματα που υπάρχει αποκλειστικότητα προμήθειας ή εισαγωγής.
- Αν πρόκειται για πράγματα διατιμημένα, εφόσον κρίνεται ότι δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί καλύτερη τιμή με διαγωνισμό.
- Αν ο διαγωνισμός γίνει δυο φορές και είτε δεν φέρει αποτέλεσμα είτε οι προσφορές κριθούν ασύμφορες. Το ασύμφορο των προσφορών του δεύτερου διαγωνισμού κρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφαση του που λαμβάνεται κοινότητας και, όπου δεν υπάρχει, της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ).
- Αν υπάρχει ανάγκη κατεπείγουσα.

- γ) Ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας μπορεί, χωρίς προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου, ύστερα από πρόχειρο διαγωνισμό ή και χωρίς διαγωνισμό να συνάπτει σύμβαση για την απ' ευθείας διενέργεια προμήθειας αν η αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.200.000 δρχ. για τους Δήμους Αθηναίων, Πειραιά και Θεσ/νίκης, των 2.000.000 δρχ., για τους λοιπούς Δήμους και του 1.500.000 δρχ. για τις Κοινότητες. Για το σκοπό αυτό απαιτείται να έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό εξειδικευμένη πίστωση, προορισμένη για την προμήθεια που κατονομάζεται ρητά στον προϋπολογισμό.

3. ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ — ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ — ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

- α) Οι δημοπρασίες για τις προμήθειες με συμπλήρωση τιμολογίου.
- β) Για τη διενέργεια διαγωνισμού κοινοτικής προμήθειας εκδίδεται διακή-

ρυξη από τον Πρόεδρο της Κοινότητας με βάση όρους που καθορίζονται από το Κοινοτικό Συμβούλιο. Ο διαγωνισμός διενεργείται από Επιτροπή από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο της Κοινότητας και δύο συμβούλους οριζόμενους από το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού εγκρίνεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Ανάδοχος ανακηρύσσεται ο προσφέρων τη συμφερότερη από τεχνικοοικονομική άποψη προσφορά, που βεβαιώνεται από την επιτροπή του διαγωνισμού, με βάση γνωμάτευση αρμόδιων κατά ειδικότητα τεχνικών. Για ιδιάζουσας σημασίας ή μεγάλης αξίας προμήθειες, η αξιολόγηση των προσφορών γίνεται από επιτροπή από τρεις μηχανικούς που συγκροτείται από το Νομάρχη. Η σύμβαση υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Κοινότητας και τον ανάδοχο της προμήθειας.

γ) Για τη διενέργεια διαγωνισμού δημοτικής προμήθειας εκδίδεται διακήρυξη από το Δήμαρχο με βάση τους όρους του διαγωνισμού και τη διακήρυξη που συντάσσει η δημαρχιακή επιτροπή. Η δημαρχιακή επιτροπή διεξάγει και κατακυρώνει τη δημοπρασία. Για τη διεξαγωγή της δημοπρασίας και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί η δημαρχιακή επιτροπή να συγκροτεί επιτροπές από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους.

Τις ανωτέρω αρμοδιότητες της δημαρχιακής επιτροπής μπορεί το Δημοτικό Συμβούλιο να αποφασίσει ότι θα τις ασκήσει το ίδιο. Επίσης μπορεί η Δημαρχιακή Επιτροπή να παραπέμπει οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς της στο Δημοτικό Συμβούλιο. Η σύμβαση υπογράφεται από το Δήμαρχο και τον ανάδοχο της προμήθειας.

4. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

- α) Η παραλαβή κοινοτικής προμήθειας γίνεται από Επιτροπή αποτελούμενη από δύο κοινοτικούς συμβούλους και ένα κοινοτικό υπάλληλο ή από τρεις κοινοτικούς συμβούλους που ορίζονται από το κοινοτικό συμβούλιο.
- β) Η παραλαβή κάθε δημοτικής προμήθειας γίνεται από επιτροπή αποτελούμενη από δύο υπαλλήλους του δήμου και ένα δημοτικό σύμβουλο, αν δε ελλείπουν υπάλληλοι ορίζονται ισάριθμοι δημοτικοί σύμβουλοι. Οι δημοτικοί σύμβουλοι ορίζονται από το δημοτικό συμβούλιο, οι δε υπάλληλοι από το δήμαρχο.
- γ) Προκειμένου για προμήθειες για την παραλαβή των οποίων απαιτούνται ειδικές γνώσεις, ένα τουλάχιστον από τα μέλη των ανωτέρω Επιτροπών

πρέπει να έχει την αντίστοιχη ειδικότητα. Αν δεν υπάρχει τέτοιο μέλος, αυτό ορίζεται από το Νομάρχη μετά από αίτηση του δήμου ή της κοινότητας.

5. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Για τις διαφωνίες που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση των προμηθειών μπορεί ο ανάδοχος της προμήθειας να ασκήσει ένσταση ενώπιον του Νομάρχη. Αν ο Νομάρχης δεν εκδώσει την απόφασή του σε ορισμένη προθεσμία ή κάποιος από τους ενδιαφερομένους (ανάδοχος, ΟΤΑ) δεν αποδεχτεί την απόφαση του Νομάρχη, τότε αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς είναι το Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η προμήθεια.

